

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΑΒΙΟ ΜΠΕΝΟΥΤΙ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

(Ιταλική μεσαιωνική παράδοση)

Πέντε χιλιόμετρα μακριά απ' τή Φλωρεντία, βρίσκεται ή μικρή, αλλά ιστορική πόλις του Φιεζόλε. Το Φιεζόλε ήταν κατά τόν μεσαιώνα τό προπύργιο τής Φλωρεντινής Δημοκρατίας έναντιόν τών επδουρών τών έχθρών τής. Καμιά πεντακοσαριά μέτρα έξω από τήν πόλι του Φιεζόλε, πάνω σ' ένα λόφο, βλέπει κανείς και σήμερα άκόμα τά ερείπια ενός παλαιού πύργου. Είπε ο περίφημος πύργος του Φιεζόλε, μέσα στον οποίο ξεελίχθη τόν 14ον αιώνα μια φοικη τραγωδία και ό όποιος από τήν εποχή εκείνη έμεινε άκατοίκητος, γιατί κανένας δέν τολμούσε να πάη να κατοικήση σ' αυτόν.

Τετρακόσια δλόκληρα χρόνια, ό πύργος αυτός άνηκε στην μεγάλη φεουδαρχική οικογένεια τών Βιοντομίνι, που ήσαν οι ισχυρότεροι άρχοντες τών περιχώρων τής Φλωρεντίας. 'Αλλά στα μέσα του 14ου αιώνας, κατά τό 1355, πέθανε άκληρος κ' ό τελευταίος γόνος τών Βιοντομίνι και τότε ό πύργος, μαζί με όλα τά γύρω του χτήματα και τοιφλίμα, περιήλθε στους Ουζμπάρντι, μια άλλη μεγάλη οικογένεια Φλωρεντινών ευπατριδών.

Οί Ουζμπάρντι, που είχαν τό οικογενειακό τους μέγαρο μέσα στη Φλωρεντία, δέν πήγαιναν να κατοικήσουν στο Φιεζόλε, αλλά είχαν άφρησε εκεί τόν ειαστήτή τους, μαζί με μια άρκετά μεγάλη φρουρά μισθοφόρων στρατιωτών, για να έποπτεύη τά χτήματα και τούς κολλίγους και να έμποδίζη τις ληστικές επδρομές. Στόν πύργο του Φιεζόλε πήγαινε μόνο κ' έμεινε συχνά ό μοναχόσος τών Ουζμπάρντι, ένας νεαρός, ώραιος και άτρόμητος ευπατριδής, που είχε άνδραγαθίσει σ' όλες τις μάχες, στις οποίες είχε λάβει μέρος.

Ό νεαρός Ουζμπάρντι ήταν τρελλά έρωτευμένος με μια ώραία άρχοντοπούλα, κόρη ενός απ' τούς ισχυρότερους άρχοντες τής γειτονικής δημοκρατίας τής Πίζας.

Η Πίζα ήταν τότε αντίηλος τής Φλωρεντινής Δημοκρατίας και συχνά βρισκότανε σε πόλεμο μαζί τής. 'Οστόσο, ή νέα, χωρίς να λογαριάση τήν έχθρα τής πατρίδος τής με τήν πατρίδα του Ουζμπάρντι, τόν είχε έρωτευτεί κ' εκείνη παρόρα. 'Αλλά άνάμεσα τους βρισκόταν άκόμα κ' ένα άλλο εμπόδιο μεγάλο και φοβερό, μεγαλύτερο από τήν έχθρα τών δύο πόλεων. Οί γονείς τής κόρης τήν είχαν άραβωνιάσει με τόν Τζιοβάννι 'Ακούτο, τόν φοβερό και τρομερό στρατηγό, τόν μεγαλύτερο πολέμαρχο του αιώνας του, στο όνομα του οποίου έτρεμαν κ' οι πιο γενναίκοι στρατηγοί και στρατοί.

Ό Τζιοβάννι 'Ακούτο ήταν 'Αγγλος ευπατριδής, έξυπνος, άγριος, σκληρός, πο-

λεμοχαρής. 'Από πολύ νέος είχε πάει στην 'Ιταλία μ' άρκετούς στρατιώτες του, για να προσφέρη τις υπηρεσίες του σε κανέναν από τούς 'Ιταλούς μεγαλοφειουδάρχες, που βρισκότουσαν σε διαρκή πόλεμο μεταξύ τους. Κατ' αυτό τόν τρόπο, ό 'Ακούτος έγινε από τήν πρώτη στιγμή περζήτητος κ' ό κάθε φεουδάρχης ή ή κάθε δημοκρατία που είχε να κάνει πόλεμο, προσπαθούσε να τόν έχη με τό μέρος τής.

Η φήμη του απλώθηκε έτσι άστραπιαώς σ' όλη τήν 'Ιταλία. Τ' όνομά του προκαλούσε φόβο και τρόμο. Στις μάχες πολεμούσε στην πρώτη γραμμή κ' έθεωρείτο άτρωτος, λές κ' είχε κάνει συμβόλιω με τόν θάνατο. Παύλ λίγο δε ενδιαφερόταν σε ποιανού τήν υπηρεσία ήταν. 'Αρκεί να πληρωνότανε καλά για νάχη πολλά λευτά στη διάθεσί του και να στρατολογή περισσότερους και άνδριότερους πολεματάς.

Ό πόλεμος, ή μάχες, τό αίμα τών μεθούσαν. 'Ηταν ό μεγαλύτερος έχθρος τής ειρήνης που έγένησαν οι αιώνες. 'Αλλοίμονο σε κείνον που θα επρόφερε μπροστά του τήν λέξι «ειρήνη». Τόν εκσώτωνε άμέσως! Και είχε γνωστό σχετικώς, ότι όσες φορές παρουσιάστηκαν μπροστά του καλόγηροι για να του ζητήσουν βοήθεια για τά μοναστήρια τους και τόν χαϊρέτσαν με τή γνωστή φράσι του Ευαγγελίου «Ειρήνη ήμίν», ό Τζιοβάννι, μη θέλοντας να σκοτώση ρασοφόρους, τούς έπαινε και τούς έδεχνε μέχρις αίματος! Στους φίλους του δε πού τόν ρωτούσαν γιατί ή λέξι «ειρήνη» τόν έκανε έξω φρενών, απαντούσε στερεότυπα:

— Μά δέν καταλαβαίνετε λοιπόν, ήλιθιοι, ότι άν τυχόν γίνει ειρήνη, έγώ κ' οι στρατιώτες μου ή' άχρηστευθούμε και θα πεθάνουμε τής πείνας!

Αυτός, λοιπόν, ήταν ό φοβερός και τρομερός Τζιοβάννι 'Ακούτο, ό άραβωνιστικός τής αγαπημένης του νεαρού Ουζμπάρντι, Μολαταύτα, οι γονείς του Ουζμπάρντι στείλαν προξενεία στους γονείς τής νέας, όταν ό νέος τους έξομολογήθηκε τό αίσθημά του, μα εκείνοι τήν άπέρριψαν, μη τολμώντας να δυσωρεστήσουν τόν φοβερό 'Αγγλο πολέμαρχο.

Η άρνησις τών γονέων τής νέας επήξε σε μαύρη άπελπισία τόν έρωτευμένο νέο, ό όποιος αποφάσισε στο τέλος ν' άψηρήση τό θυμό και τήν εκδίχησι του τρομερού 'Ακούτο και να κάνει τή λατρευτή του γυναίκα του. Συνεννοήθηκε λοιπόν με τήν αγαπημένη του, στρατολόγησε πολλούς μισθοφόρους, εκτός από

«Έκλεψε μια νύχτα τήν εκλεκτή τής καρδιάς του, απ' τόν πατρικό της πύργο...

κείνους που είχε ή οικογένειά του, και με τη βοήθεια μερικών άρχοντων φίλων του, έβλεπε μιά νύχτα την έκλεκτή της καρδιάς του απ' τόν πατρικό της πύργο κι' έγκαταστάθηκε μαζί της στον πύργο του Φιεζόλε.

Όταν ο 'Ακούτο έμαθε την άπαγογή της άσραβωνασιακής του, έγινε έξω φρενών κι' άποφάσισε να έδωκερή σκληρά τόν Ούξιμπάρντι. Χωρίς λουπόν να ζητήσει καν την άδεια της κυβερνήσεως της Πίζας, πήρε τούς πιο έμπιστους του στρατιώτες και τράβηξε για τή Φλωρεντία, με την άποφάση ν' άρπάξει τή μηστή του από τόν σπατί των Ούξιμπάρντι, όπου έφαινανόταν ότι την είχε δηγήσει ο άπαγωγεύς.

Πρίν μητρί στή Φλωρεντία, ο 'Ακούτο εστάθηνε στο Φιεζόλε. Ήταν σουρουπιωμα, όταν αντίκρουσε από μακριά τόν περίφημο πύργο. Ρώτησε άμέσως ποιαού ήταν κι' όταν έμαθε ότι άντρε στους Ούξιμπάρντι, άποφάσισε να τόν κυριεύσει, να τόν λεηλατήσει και να σφάξει όλους τούς ύποτακτικούς των Ούξιμπάρντι που θάβρισκε μέσα σ' αυτόν.

Είχε νυχτώσει πειά, όταν έφτασε έξω απ' τόν πύργο. Κι' άμέσως ώρμησε, λυσώνας από όργη κι' έκυριεύσε τόν φυλάκιο, στό άποίο έμνε η φρουρά της μεγάλης πύλης.

Ο 'Ακούτο έσφαξε μέσα σέ λίγα δευτερόλεπτα τούς άνδρες της φρουράς κι' έπειτα μπήκε μέσα στον κίρνο, δίνοντας διαταγή στους στρατιώτες του να σφάξουν άκόμα και τίς γάτες που θάβρισκαν μπροστά τους!...

Μέσα στην άναστάτωση αυτή, ένας ύπηρέτης τού πύργου μαρτύρησε στον 'Ακούτο, ότι ο νεαρός Ούξιμπάρντι και ή άγαπημένη του βρισκότουσαν εκεί κι' όχι στη Φλωρεντία, όπως φαινανόταν ο ίδιος. Μόλις έμαθε αυτό, ο 'Ακούτο ούδωλαξε από άγρια χαρά. Διάταξε, με τόν σπαθί στο χέρι, τόν ύπηρέτη να τόν δηγήσει στο δωμάτιο των δυό έρωτευμένων κι' όταν έφτασε εκεί, άνοιξε τή πόρτα και είχτηκε μέσα σαν άγριο θηρίο.

Οι δυό νέοι δεν είχαν πάρει έδηση, ότι ο πύργος είχε κυριευθεί και κοιμότουσαν άγκαλιασμένοι. Τό θέαμα αυτό έφρόνησε περισσότερο τόν 'Ακούτο. Έβροντήθη άγρια, σήκωσε τόν σπαθί του και, όπως άναφέρει ή παράδοσις, έκοψε με μιά σπαθιά τά κεφάλια των δυό έρωστών!... Κατόπιν άρχισε να κόβει σέ μικρά—μικρά κομμάτια τά σώματά τους.

Όταν τήν αυγή έφυγε απ' τόν πύργο ο 'Ακούτο μαζί με τούς στρατιώτες του, δεν είχε μείνει πραγματικώς εκεί μέσα ούτε γάτα ζωντανή.

Λίγην καιρό άργότερα, ο Τζιοβάνι 'Ακούτο παντρεύτηκε τήν κόρη του τότε δουκάου τού Μιλάνου Μερκατιό Βισκόντι, που ήταν φημισμένη σ' όλη τήν βόρειο 'Ιταλία για τήν όμορφιά της.

Από τή βραδεία τέλος της άγρίας σφαγής τού πύργου Φιεζόλε, κανένας δεν έτόλμησε να κατοικήσει σ' αυτόν. Έπί επτά αιώνας έμνε άκατοικήτος ο μοιραίος πύργος, ώσπου αιγά—αιγά άρχισε να γερμύζεται. Και οι κάτοικοι των περίξ λένε, ότι κάθε νύχτα, άκόμα και σήμερα, λίγο πριν από τά μεσάνυχτα, από τήν μουσερευσιμένη μεγάλη πύλη τού πύργου βγαίνει ένα λευκό άλογο, πάνω στο όποιο βρισκονται καθάλλα οι δυό έρωτευμένοι, τά θήματα τού 'Ακούτο, άέφραλα και άμιστογάρι...

Ο τρομερός 'Ακούτο πέθανε στη Φλωρεντία σέ ηλικία 75 ετών, γεμάτος τιμές, δόξα και πλοήτη. Άλλες έποχές, βλέπετε, άλλες συνήθειες, άλλοι άνθρώποι...

Η ΉΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ο τεμπέλης δεν παίρνει ποτέ ό,τι του χρωστούν.

Ο άνθρώπος κι' όταν τεμπελιάζει κουράζεται τόν ίδιο, όπως κι' όταν εργάζεται.

Τό κεφάλι τού όνηνου άνθρώπου είνε εργαστήριο τού Σατανά.

Η φιλαργυρία και ή ευσέβεια δεν μπορούν να ζήσουν μέσα στην ίδια καρδιά.

Εκείνος που έχει τόν χέρι του κλειστό για τούς άλλους, θά βρη και εκ μέρους αυτών τόν ίδιο φέρομο.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΒΑΘΥΠΛΟΥΤΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ ΡΟΤΣΙΛΔ

Ο Βαρώνας 'Ιάκωβος Ρότσιλδ, ένας από τούς όνομαστούς προγόνους της γνωστής οικογενείας των μεγάλων τραπεζιτών της Ευρώπης που διασώζεται μέχρι των ήμερών μας, βρισκόταν σέ στενώτατες σχέσεις με τούς λογίους και καλλιτέχνας της εποχής του. Μερικώς μάλιστα απ' αυτούς, που είχαν άνάγκη, τούς ένισχυε και οικονομικώς.

Κάποτε, ο διάσημος Γάλλος ζωγράφος τού καιρού τού Εύγένους Ντελακρουά, προσκάλεσε τόν βαθύπλουτο 'Εβραίο να πάη στο εργαστήριό του και να τού χρησιμεύσει ως μοντέλο, προκειμένου να ζωγραφισή έναν... κουρελλιάρο ζητιάνο!...

Ο Ρότσιλδ έδέχτηκε τήν κάπως άλλοκότη και προσβλητική γι' αυτόν πρόταση τού καλλιτέχνη και τήν άλλη μέρα τράβηξε προς συνάντησή του, αφού προητέρα μεταμφιεστηκε, σύμφωνα με τήν επιθυμία του. Φτάνοντας στο εργαστήριο τού Ντελακρουά, χτύπησε τήν πόρτα και περιέμνε να τού άνοιξουν. Ο μαθητής όμως τού ζωγράφου που σηκώθηκε και τού άνοιξε, βλέποντάς τον σέ τέτοια έλεεινή κατάσταση —γιατί ή μεταμόρφωσή του είχε γίνει κατά τρόπο τέλει— δεν κατόρθωσε να άναγνωρίσει τόν βαθύπλουτο ζητιάνο.

Τόν λητήρη μάλιστα για τήν κατάντια του και τούδωσε ως έλεημοσύνη ένα σκούδο, τό όποιο ο Ρότσιλδ δέχτηκε με εύχαριστίες και άναχώρησε ικανοποιημένος από τήν έπιτυχία του.

Φανταστήτε τώρα τήν έκπληξη τού νεαρού καλλιτέχνη, όταν τήν άλλη μέρα έλαβε από τόν τραπεζίτη τό ακόλουθο γράμμα:

«Αγαπητέ κύριε,

> Έσοκλείστωσ σάς στέλνω τό ποσόν που είχατε τήν καλωσύνη να μου δώσετε χθές στο εργαστήριο τού ζωγράφου Ντελακρουά, μαζί με τούς τούκους του που άνέγονται σέ... 10,000 φράγκα. Παρανοιάστε τό εδωκλειστό τούκ και έξαργυρώστε τό όποτε θέλετε στήν Τράπεζά μου τής όδου Λαφαριέτ. Όσο για τό ποζάριαμα που μου ζήτησε ο κ. Ντελακρουά, θά γίνη κι' αυτό άργότερα.

Όραιο επίσης από τά ανέκδοτα τού 'Εβραίου τραπεζίτου είνε και τό παρακάτω, τό όποιο σχετίζεται με τόν μεγάλο και επίσης 'Εβραίο ποιητή Χάινε.

Όταν ο Χάινε βρισκόταν στο Παρίσι, προσεκήληθι μιά μέρα απ' τόν βαρώνο Ρότσιλδ σέ γεύμα. Ο ποιητής δέχτηκε τήν πρόσκληση και πήγε, αλλά, παρά τή συνήθειά του, μιλούσε στο τραπέζι πολύ λίγο.

Ο οικοδεσπότης, θέλοντας να λύση τό γλωσσολόγη τού ποιητού, διάταξε να παραθέσουν στο τραπέζι του τά εκλεκτότερα κρασιά.

Ο Χάινε έτρωγε κι' έπινε συνεχώς, χωρίς όμως να προσφέρει ούτε λέξι, πράγμα που έξερεθισε άκόμα περισσότερο τόν βαρώνο. Κι' επειδή ήθελε σώνει και καλά ν' άκούση τίς φημισμένες του ποιητού, διάταξε να φέρουν κι' άλλα σπανιότερα κρασιά.

Ο Χάινε άδειάζε άδιάκοπα τό ποτήρι του, αλλά δεν άποφάσισε ν' άνοιξη τό στόμα του. Τότε ο βαρώνας, παρρησιώδης, ελεμ να τού φέρουν ένα μπουκαλί από τό περίφημο κρασί «Λάκιμπε Κρίστ» (Τά δάκρυα τού Χριστού) και πρόσφερε ένα ποτήρι στον εκλεκτό μουσαφιρή του.

Ο ποιητής έφερε τό ποτήρι στα χείλη, ρούφηξε τό περιεχομένό του, αλλά δεν έβγαλε ούτε μιά λέξι.

— Έ, σάς άρεσε; ρώτησε ο βαρώνας.

— Μάλιστα, σάς εύχαριστώ, απάντησε ξερά ο Χάινε.

— Δεν θά γνωρίζετε ίσως, έξακολούθησε κάπως πειραγμένος ο Ρότσιλδ, ότι τό κρασί αυτό είνε μεγίστης αξίας, ότι είνε τό καλύτερο κρασί τού κόσμου, ότι κάθε σταλιά του στοιχίζει ένα δουκάτο. Πως λοιπόν δεν σάς ένέπνευσε ούτε μιά... λέξι;

— Γνωρίζετε, βαρώνα, φώναξε επά τέλους ο ποιητής, γιατί τό λένε «Δάκρυα τού Χριστού»;

— Γιατί;

— Αιτιά, έξήγησε ο ποιητής, είνε τά δάκρυα που χύνει ο Χριστός βλέποντας δυό κακούργους 'Εβραίους, σαν έμας, να πίνουν τέτοιο πολύτιμο κρασί, ενώ ύπάρχουν μέσα στο Παρίσι χιλιάδες άνθρώπων που περνάν!...

Κόκκαλο ο Ρότσιλδ.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Είμαι μιά άσημαντη ιστορία
Κάτω απ' τόν μεγάλον ουρανό
Στό μαυροπίνακα τής ζωής με κιμωλία
Μιά άνοστη φριγούρα και γελοία
Ένα πλάσμα μοιραίο και ταπεινό.
Ήρθα στον κόσμο φέροντας μαζί μου
Τή νεότη μου — λουλούδια και πουλιά
Μα οι άνθρώποι πληγώσαν τήν ψυχή μου
Κάναν μικρό φαρμάκι τού ψωμί μου
Και μουζιξαν στη λάσπη τήν καρδιά.
Χαρά μου μόνη τά παλιά βιβλία
'Η μοναξιά κι' άγία σιωπή.
Πολύ συνθησιμένη ιστορία
Στό βάθος πονεμένη, μα κι' άστεία
Που σ' άλλους ίσως θύκανε ντροπή.
Είχα έναν 'Ερωτα κι' έκείνο
Τόν σκότωσε τόν πλήθος τού σκληρό
Φορώντας τό λευκό της κρινολίνο
Κατέβαινε ή σελήνη — φώς και κήϊον —
Στήν κάμαρά μου μιά φορά κι' έναν καιρό.
Περούσε ο καιρός, καιρός χαμένος
Χωρίς ποτέ άποφάσι να πάρω
Σέ μία παλιά ντομέξα ξεπλωμένος
Σέ κόσμους μακρινούς ταξιδευμένους
Τις ώρες μου τις φούρακα τσιγάρο.
Φτερό στο καπέλλο ή ξεγνοιασιά μου
Σπαθί πάντα ο στίχος στο πλευρό
Χελιδονιών φωνάξη ήταν ή καρδιά μου
Τραγουδάγαν, άηδόνια τά όνειρά μου
Κι' όμως ο κόσμος μ' έλεγε τρελλό.
Στάξε' είχα ρίξει στα καλά μου άπάνω
Και πρόσμεγα τό θάνατο να με λυτρώση.
Θεέ μου, είπα, τώρα άς πεθάνω
Στόν κόσμο αυτό τόν έγνο τό να κάνω
'Έχει ή καρδιά μου πειά πολύ ματώσει.
Μιά νύχτα μίλησεν ένός μου
Και μ' έκραξεν ο Κήρυος κοντά του
Βασίλεψε παντοπαύσο τό φώς μου
Σώπασε ο άντιλαός τού κόσμου
Και μ' έδωσεν ο ύπνος τού θανάτου.
'Ημουν μιά άσημαντη ιστορία
Κάτω απ' τόν μεγάλον ουρανό
Στό μαυροπίνακα τής ζωής με κιμωλία
Μιά άνοστη φριγούρα και γελοία,
Ένα πλάσμα μοιραίο και ταπεινό.

ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜ.